

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Kultūra ir vartojimas	

Anotacija
Šiuolaikinė kultūra dažnai yra apibūdinama kaip vartotojiška kultūra, pabrėžiant jos neigiamą įtaką gamtai, žmogaus gyvenamai aplinkai, socialinei ir asmeninei gerovei. Šio kurso tikslas – suteikti studentams žinių apie šiuolaikinius kultūros ir vartojimo reiškinius bei jų sąsają nagrinėjančias teorijas, ugdyti gebėjimą kritiškai nagrinėti dabarties visuomenėje egzistuojančias vartojimo praktikas, vertinti jas remiantis tarpdalykine perspektyva, tobulinti kritinio ir kūrybinio mąstymo gebėjimus. Paskaitų metu nagrinėjamos temos apima istorinę vartojimo raidą, žymiausias kultūros ir vartojimo santykį aiškinančias teorijas (M. Weberio, T. Vebleno, P. Bourdieu, J. Baudrillardo, R. Ingleharto), vartojimo visuomenės ir kultūros kritiką (W. Adorno, H. Marcuse, E. Fromm, Z. Bauman), bei šiuolaikinės anti-vartotojiškos kultūros formas ir alternatyvius gyvenimo būdus. Kurso metu atliekami praktiniai darbai skirti dabartinių vartojimo formų analizei ir jų ateities scenarijams.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Doc. dr. Audronė Rimkutė	Vilniaus universiteto Kauno fakultetas Socialinių mokslų ir taikomosios informatikos institutas Muitinės g. 8, Kaunas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Bendrujų universitetinių studijų

Igyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario, rudens semestras	Lietuvių/ anglų

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: -	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): –

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Modulio tikslas yra suteikti žinių apie šiuolaikinius kultūros ir vartojimo reiškinius bei jų sąsają aiškinančias teorijas, ugdyti studentų gebėjimą kritiškai nagrinėti dabarties visuomenėje egzistuojančias vartojimo praktikas, vertinti jas remiantis tarpdalykine perspektyva, tobulinti kritinio ir kūrybinio mąstymo gebėjimus.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai

<p>Baigę šį modulį studentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žinos svarbiausius vartojimo istorinės raidos aspektus, gebės apibūdinti bei diskutuoti kultūros ir vartojimo santykį aiškinančias teorijas. 	<p>Interaktyvios paskaitos. Mokslinės literatūros studijavimas. Kolektyvinė diskusija.</p>	<p>Atsakymų į uždarus ir atvirus klausimus vertinimas pagal kriterijus tarpinio atsiskaitymo ir egzamino metu. Darbo seminarų metu (dalyvavimo diskusijoje) vertinimas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • gebės analizuoti ir kategorizuoti šiuolaikines vartojimo praktikas, remdamiesi skirtingomis teorinėmis perspektyvomis. 	<p>Mokslinės literatūros studijavimas. Savarankiškas rašto darbas (vartojimo dienoraščio rašymas, analizė ir pristatymas). Kolegų darbų recenzavimas.</p>	<p>Savarankiško rašto darbo (vartojimo dienoraščio, jo analizės ir pristatymo) vertinimas pagal kriterijus. Darbo seminarų metu (kolegų darbų recenzavimo) vertinimas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • gebės kritiškai vertinti dabartines vartojimo bei anti-vartojimo praktikas bei jas grindžiančias idėjas remdamiesi jų kultūrine analize. 	<p>Mokslinės literatūros studijavimas. Savarankiškas rašto darbas (ateities scenarijaus rašymas ir pristatymas). Kolegų darbų recenzavimas.</p>	<p>Savarankiško rašto darbo (ateities scenarijaus ir jo pristatymo) vertinimas. Darbo seminarų metu (kolegų darbų recenzavimo) vertinimas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žinos ir dirbdami grupėje gebės taikyti pagrindinius idėjų generavimo principus. 	<p>Savarankiškų rašto darbų metodikos studijavimas, darbų atlikimas ir pristatymas.</p>	<p>Savarankiškų rašto darbų vertinimas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • gebės diskutuoti ir logiškai argumentuoti savo pažiūras bei pristatyti jas auditorijai. 	<p>Kolektyvinė diskusija. Savarankiškų rašto darbų pristatymai. Kolegų darbų recenzavimas.</p>	<p>Darbo seminarų metu (dalyvavimo diskusijoje) vertinimas. Savarankiškų rašto darbų pristatymo vertinimas. Darbo seminarų metu (kolegų darbų recenzavimo) vertinimas.</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
I. Įvadas. Pagrindinės sąvokos ir klasifikacijos									
1. Kultūros sąvoka. Aprašomoji ir vertybinė kultūros sampratos. Kultūros elementai. Materialioji ir nematerialioji kultūra. Materialios kultūros formos. Kultūra kaip vartojimo objektas.	2						2	1	Susipažinimas su metodiniais nurodymais, skirtais savarankiškų rašto darbų atlikimui.

2. Vartojimo sąvoka. Vartojimo formos ir tipai, jų istorinė raida. Gamybos ir vartojimo visuomenės bei jų kultūrų elementai. Vartojimo kultūra ir vartotojiška kultūra.	2		2				4	6	1-o savarankiško rašto darbo rengimas (vartojimo dienoraščio rašymas, analizė)
II. Gamybos ir vartojimo visuomenės bei jų kultūra									
3. Ankstyvieji vartojimo būdai. Pirmoji industrinė revoliucija, gamybos visuomenė ir jos kultūra. M. Weberio „kapitalizmo dvasia“ ir vartojimas. Materialios kultūros formos ir jų vartojimas gamybos visuomenėje.	2						2	5	Mokslinės literatūros studijavimas (Weber 1997:138-164).
4. Antroji industrinė revoliucija ir kompleksinės vartojimo formos. Vartojimo tyrimų pradžia. T. Vebleno laisvalaikio klasės ir parodomąjo vartojimo teorija. Kultūra kaip parodomąjo vartojimo objektas.	2		2				4	4	Mokslinės literatūros studijavimas (Simmel 2007:365–379). Recenzijos kolegų darbams rašymas.
5. Masinis vartojimas. Profesija ir gyvenimo būdas kaip vartojimo veiksniai. P. Bourdieu kultūros vartojimo, kaip statuso grupių gyvenimo būdų skirtumo, teorija. Masinė kultūra ir elitinė kultūra.	2						2	7	1-o savarankiško rašto darbo rengimas (vartojimo dienoraščio analizė).
6. Vartojimas, gyvenimo stiliai ir individo tapatybė. Simbolinė vartojimo dimensija. J. Baudrillardo simbolinės ir ženklinės vertės teorija. Kultūra kaip simbolinio vartojimo objektas.	2		2				4	6	Mokslinės literatūros studijavimas (Baudrillard 2010: 49-75). Recenzijos kolegų darbams rašymas.
7. Globali vartotojiškos kultūros sklaida. G. Ritzerio globalizacijos ir naujųjų vartojimo priemonių teorija. Vartojimo augimo bei greitėjimo veiksniai.	2						2	2	1-o savarankiško rašto darbo rengimas (vartojimo dienoraščio analizės pristatymo rengimas).
8. Tarpinis atsiskaitymas	2		2				4	8	Paskaitų medžiagos ir privalomos mokslinės literatūros kartojimas. Recenzijos kolegų darbams rašymas.
III. Vartotojiškos kultūros kritika									
9. Modernioji kultūra ir instrumentinis racionalumas. Meno autonomijos problema. T. W. Adorno masiškai	2						2	6	2-o savarankiško rašto darbo rengimas (idėjų ateities scenarijų generavimas).

gaminamos kultūros ir autentiškos kultūros sampratos. Vartotojo suverenumas ir kultūros industrija.								
10. Vartotojiška kultūra ir vienamatė visuomenė (H. Marcuse). Naujos kontrolės formos, tikrieji ir klaidingieji žmogaus poreikiai. Objektivių žmogaus poreikių problema.	2	2				4	4	2-o rašto darbo rengimas (ateities scenarijaus rašymas). Recenzijos kolegų darbams rašymas.
11. Ė. Frommo pamatinių žmogaus poreikių teorija. Turėjimas ir buvimas kaip egzistencijos būdai. Šiuolaikinės visuomenės kaip „turėjimo“ visuomenės kritika. „Egzistencinio“ turėjimo problema.	2					2	4	Mokslinės literatūros studijavimas (Fromas 2005: 14–47.)
12. Individo tapatybė vartotojiškoje kultūroje. Z. Baumano gamybos ir vartojimo visuomenių samprata, perėjimas nuo gamybos etikos prie vartojimo estetikos. Vartotojiškos kultūros kritika.	2	2				4	6	Mokslinės literatūros studijavimas (Bauman 2011:51–98) Recenzijos kolegų darbams rašymas.
IV. Anti-vartotojiška kultūra ir jos praktikos								
13. R. Ingleharto postmaterializmo tezė. Vertybių kaitos priežastys: nepritekliaus ir socializacijos hipotezės. Vartojimas ir savęs realizavimas postmaterialioje kultūroje.	2					2	4	2-o savarankiško rašto darbo rengimas (ateities scenarijaus rašymas).
14. Pasipriešinimo vartotojiškai kultūrai formos. Alternatyvūs gyvenimo būdai, jų vertybės, įgyvendinimo motyvai, modeliai ir praktikos. Kritisė alternatyviųjų gyvenimo būdų refleksija.	2	2				4	5	Mokslinės literatūros studijavimas (Meissner 2019:185-200). Recenzijos kolegų darbams rašymas.
15. Kultūros „slopinimas“ (angl. culture jamming) kaip socialinis judėjimas ir pasipriešinimo vartotojiškai kultūrai taktika. Kultūros slopinimo metodai: simbolinės diversijos ir partizaninė semiotika. Socialinės kultūros slopinimo kampanijos.	2					2	4	2-o savarankiško rašto darbo rengimas (ateities scenarijaus rašymas).
16. Alternatyvios visuomenės raidos teorijos: darni plėtra ir anti-plėtra (angl. degrowth). Anti-plėtros judėjimo idėjos.	2	2				4	2	2-o savarankiško rašto darbo rengimas (ateities scenarijaus pristatymo rengimas).

JT <i>Darnaus vystymosi darbotvarkė 2030.</i> Darnaus vystymosi tikslai. Darnaus vartojimo būdai ir darnaus vartojimo kultūra.									Recenzijos kolegų darbams rašymas.
EGZAMINAS								8	Paskaitų medžiagos ir privalomos mokslinės literatūros kartojimas.
Iš viso	32	16					48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Tarpinis atsiskaitymas	25%	Semestro vidurys	<p>Tarpinis atsiskaitymas vyksta atsakant į klausimus raštu. Jo metu reikia atsakyti į 5 atvirojo tipo ir 20 uždarojo tipo klausimų iš pirmos kurso dalies paskaitų medžiagos. Atsakymai į atvirus klausimus vertinami 10 balų ribose:</p> <p>10 balų – į klausimą atsakyta aiškiai, pilnai ir išsamiai, atskleista klausimo esmė, parodytos apibendrintos žinios ir kritiško vertinimo gebėjimas.</p> <p>9 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, pilnai ir išsamiai, atskleista klausimo esmė, parodytos apibendrintos žinios</p> <p>8 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, pilnai ir išsamiai, atskleista klausimo esmė.</p> <p>7 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, tačiau nepilnai arba neišsamiai, tačiau paminėti svarbiausi dalykai.</p> <p>6 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, tačiau nepilnai arba neišsamiai, nepaminėti kai kurie svarbūs aspektai.</p> <p>5 balai – į klausimą atsakyta neaiškiai arba nepilnai arba neišsamiai, paminėti tik vienas ar keli svarbūs aspektai.</p> <p>4–1 – į klausimą neatsakyta.</p> <p>Atsakymų į atvirus klausimus įvertinimo svoris bendrame testo įvertinimo bale yra 50 proc.</p> <p>Atsakymai į uždarus klausimus vertinami pagal teisingų atsakymų skaičių. Jų svoris bendrame testo įvertinimo bale yra 50 proc.</p>
1-as savarankiškas rašto darbas ir jo pristatymas (vartojimo dienoraštis ir jo analizė)	20%	Pirmoje semestro dalyje, pagal tvarkaraštį	<p>Pirmoje semestro pusėje studentai turi parengti ir pasirinkto seminaro metu (t. y. per 2, 3, 4 arba 5 seminarą) pristatyti vartojimo dienoraštį ir jo analizę. Dienoraštis gali būti rašomas lentelės forma (data, veiklos), jo analizė turi būti atlikta remiantis pirmų dviejų paskaitų medžiaga ir atsakant į užduotus klausimus. Parašytas darbas (dienoraštis ir atlikta analizė) turi būti įkelti į Moodle (.docx) ir pristatytas seminaro metu (.ppt) pagal iš</p>

			<p>anksto semestro pradžioje sudarytą tvarkaraštį.</p> <p>Darbo vertinimo kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dienoraščio išsamumas (faktų aprašymas, supratimas) 2) vartojamų analizės sąvokų ir teorijos pritaikymo korektiškumas (taikymas, analizė) 3) apibendrinimų logiškumas (sintezė); 4) argumentavimo ir atsakymo į klausimus pristatant darbą aiškumas ir logiškumas (vertinimas). <p>10 <i>balų</i> vertinami darbai, pilnai atitinkantys visus nurodytus kriterijus. 9 <i>balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą ir antrą kriterijus, bei tik iš dalies atitinkantys trečią arba ketvirtą kriterijų. 8 <i>balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą ir antrą kriterijus, bei tik iš dalies atitinkantys trečią ir ketvirtą kriterijus. 7 <i>balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą ir antrą kriterijus, bet visiškai neatitinkantys trečio arba ketvirto kriterijaus. 6 <i>balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą kriterijų, iš dalies atitinkantys antrą kriterijų, bei visiškai neatitinkantys trečio ir ketvirto kriterijų. 5 <i>balais</i> vertinami darbai bent iš dalies atitinkantys pirmą ir antrą kriterijus, bei visiškai neatitinkantys trečio ir ketvirto. 1- 4 <i>balais</i> vertinami darbai tik iš dalies atitinkantys pirmą arba neatitinkantys jokio kriterijaus.</p>
2-as savarankiškas rašto darbas ir jo pristatymas (ateities scenarijus)	20%	Antroje semestro dalyje, pagal tvarkaraštį	<p>Antroje semestro pusėje studentai turi parengti ir pasirinkto seminaro metu (t. y. per 6, 7 arba 8 seminarą) pristatyti pasirinktos vartojimo praktikos ateities scenarijų. Scenarijus turi būti rašomas laikantis duoto struktūrinio plano (apimti vartojimo praktikos dabarties situacijos aprašymą, įsivaizduojamą situaciją ateityje ir jai pasiekti/išvengti reikalingus veiksmus). Užduoties tikslas yra paskatinti studentus įsivaizduoti, kokia būtų ateitis jeigu pasikeistų, įsigalėtų arba išnyktų tam tikra, pačių studentų analizei pasirinkta arba paskaitų metu nagrinėta, vartojimo praktika. Parašytas darbas turi būti įkeltas į Moodle (.docx) ir pristatytas seminaro metu (.ppt) pagal iš anksto semestro pradžioje sudarytą tvarkaraštį.</p> <p>Vertinimo kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) scenarijaus nuoseklumas – faktai įvardinami ir apibūdinami

			<p>neprieštaringai (žinių ir supratimo lygmuo);</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) scenarijaus holistiškumas – situacija aprašoma kompleksiskai, apima keletą sričių (taikymas); 3) scenarijaus pagrįstumas – aiškinami priežastiniai ryšiai remiantis viena ar keliomis teorijomis (analizė, sintezė); 4) argumentavimo ir atsakymų į klausimus pristatant darbą aiškumas ir logiškumas (vertinimas). <p><i>10 balų</i> vertinami darbai, pilnai atitinkantys visus nurodytus kriterijus. <i>9 balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą ir antrą kriterijus, bei tik iš dalies atitinkantys trečią arba ketvirtą kriterijų. <i>8 balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą ir antrą kriterijus, bet tik iš dalies atitinkantys trečią ir ketvirtą kriterijus. <i>7 balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą ir antrą kriterijus, bet visiškai neatitinkantys trečio arba ketvirto kriterijaus. <i>6 balais</i> vertinami darbai pilnai atitinkantys pirmą ir iš dalies antrą kriterijų, bei visiškai neatitinkantys trečio ir ketvirto kriterijų. <i>5 balais</i> vertinami darbai bent iš dalies atitinkantys pirmą ir antrą kriterijų, bei visiškai neatitinkantys trečio ir ketvirto. <i>1- 4 balais</i> vertinami darbai tik iš dalies atitinkantys pirmą arba neatitinkantys jokio kriterijaus.</p>
Egzaminas	25%	Sesijos metu	<p>Egzamino metu reikia atsakyti į 5 atvirojo tipo ir 20 uždarojo tipo klausimų iš antros kurso dalies paskaitų medžiagos. Atsakymai į atvirus klausimus vertinami 10 balų ribose:</p> <p>10 balų – į klausimą atsakyta aiškiai, pilnai ir išsamiai, atskleista klausimo esmė, parodytos apibendrintos žinios ir kritiško vertinimo gebėjimas.</p> <p>9 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, pilnai ir išsamiai, atskleista klausimo esmė, parodytos apibendrintos žinios</p> <p>8 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, pilnai ir išsamiai, atskleista klausimo esmė.</p> <p>7 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, tačiau nepilnai arba neišsamiai, bet paminėti svarbiausi dalykai.</p> <p>6 balai – į klausimą atsakyta aiškiai, tačiau nepilnai arba neišsamiai, nepaminėti kai kurie svarbūs aspektai.</p> <p>5 balai – į klausimą atsakyta neaiškiai arba nepilnai arba neišsamiai, paminėti tik vienas ar keli svarbūs aspektai.</p> <p>4–1 – į klausimą neatsakyta.</p>

			Atsakymų į atvirus klausimus įvertinimo svoris bendrame egzamino įvertinimo bale yra 50 proc. Atsakymai į uždarus klausimus vertinami pagal teisingų atsakymų skaičių. Jų svoris bendrame egzamino įvertinimo bale yra 50 proc.
Darbas seminarų metu: kolegų darbų recenzavimas ir dalyvavimas diskusijose	10%	Viso semestro metu	Seminarų metu studentai turi parašyti penkias kolegų darbų ir pristatymų recenzijas (pagal užduotą formą). Kiekviena iš jų vertinama vienu balu, penkios recenzijos sudaro 5 proc. galutinio kurso įvertinimo. Studentai taip pat turi aktyviai dalyvauti bent 5 seminarų diskusijose. Aktyvus dalyvavimas seminario diskusijose vertinamas 1 balu, penki aktyvumo balai sudaro 5 proc. galutinio kurso įvertinimo.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidyklė ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Baudrillard, J.	2010	Socialinė vartojimo logika. Knygoje: Baudrillard, J. <i>Vartotojų visuomenė: mitai ir struktūros</i> . 49-75.		Vilnius: Kitos knygos
Baumanas, Z.	2011	Vartotojiškumas versus vartojimas. Knygoje: Baumanas, Z. <i>Vartojamas gyvenimas</i> , 51-98.		Vilnius: Apostrofa
Fromas, Ė.	2005	<i>Turėti ar būti?</i> 14-47.		Vilnius: Verba vera
Meissner, M.	2019	Against accumulation: lifestyle minimalism, de-growth and the present post-ecological condition.	<i>Journal Of Cultural Economy</i> . Vol. 12, No. 3, 185–200	https://doi.org/10.1080/17530350.2019.1570962
Simmel, G.	2007	Mada. Knygoje: Simmel, G. <i>Sociologija ir kultūros filosofija</i> , 365–379.		Vilnius: Margi raštai
Weber, M.	1997	Askezė ir kapitalistinė dvasia. Knygoje: Weber, M. <i>Protestantiškoji etika ir kapitalizmo dvasia</i> . 138–164.		Vilnius: Pradai
Papildoma literatūra				
Bauman, Z.	2005	<i>Work, Consumerism and the New Poor</i>		Open university press

Bockock, R.	2008	<i>Consumption</i>		London, New York: Routledge
Bourdieu, P.	1996	<i>Distinction: A social Critique of the Judgement of Taste</i>		Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press
Carducci, V.	2006	Culture Jamming: A Sociological Perspective.	<i>Journal of Consumer Culture.</i> Vol 6(1): 116–138.	https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1469540506062722
Inglehart, R.	2008	Changing Values Among Western Publics from 1970 to 2006.	<i>West European Politics.</i> 31 (1–2): 130–146.	https://doi.org/10.1080/01402380701834747
Marcuse, H.	2014	<i>Vienamatis žmogus.</i>		Vilnius: Kitos knygos
Norkus, Z.	2004	Ar galime gyventi geriau? Velfarizmas ir jo alternatyvos.	<i>Politologija</i> 4(36):3-39	https://www.fsf.vu.lt/users/zennor/pub/Velfarizmas_ir_jo_alternatyvos.pdf
Portwood-Stacer, L.	2013	<i>Lifestyle Politics and Radical Activism</i>		New York, London: Bloomsbury
Ritzer, G.	1998	<i>The McDonaldization Thesis.</i>		London: Sage
Ransome, P.	2005	<i>Work, Consumption & Culture. Affluence and social change in the twenty-first century</i>		London: Sage
Southerton, D.	2011	<i>Encyclopedia of consumer culture</i>		London: Sage
Veblen, T.	1902	Conspicuous Consumption. In: <i>The Theory of the Leisure Class: An Economic Study of Institutions.</i> 68-101		New York: Macmillan. Available on: Project Gutenberg. http://www.gutenberg.org/ebooks/833
United Nations Environmental Program	2011	<i>The Global Outlook on Sustainable Consumption and production Policies</i>		http://ricg.org/wp-content/uploads/legacy_content/archivos/Contentidos/es/38/UNEP%20GO%20SCP%20brochure.pdf